

330524 - FLU - Fluidodinàmica

Unitat responsable: 330 - EPSEM - Escola Politècnica Superior d'Enginyeria de Manresa
Unitat que imparteix: 750 - EMIT - Departament d'Enginyeria Minera, Industrial i TIC
Curs: 2019
Titulació: GRAU EN ENGINYERIA D'AUTOMOCIÓ (Pla 2017). (Unitat docent Obligatòria)
Crèdits ECTS: 6 Idiomes docència: Anglès

Professorat

Responsable: Vives Costa, Jordi
Altres: Felipe Blanch, Jose Juan De

Competències de la titulació a les quals contribueix l'assignatura

Bàsiques:

CB3. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Específiques:

CE7. Coneixements dels principis bàsics de la mecànica de fluids i la seva aplicació a la resolució de problemes en el camp de l'enginyeria. Capacitat de dissenyar i interpretar sistemes fluidodinàmics.

Genèriques:

CG3. Coneixement en matèries bàsiques i tecnològiques, que els capaciti per a l'aprenentatge de nous mètodes i teories i els doti de versatilitat per adaptar-se a noves situacions.

CG4. Capacitat de resoldre problemes amb iniciativa, presa de decisions, creativitat, raonament crític i de comunicar i transmetre coneixements, habilitats i destreses en el camp de l'Enginyeria de l'automoció.

Transversals:

1. COMUNICACIÓ EFICAÇ ORAL I ESCRITA - Nivell 2: Utilitzar estratègies per preparar i dur a terme les presentacions orals i redactar textos i documents amb un contingut coherent, una estructura i un estil adequats i un bon nivell ortogràfic i gramatical.
2. TREBALL EN EQUIP - Nivell 2: Contribuir a consolidar l'equip, planificant objectius, treballant amb eficàcia i afavorint-hi la comunicació, la distribució de tasques i la cohesió.
3. APRENTATGE AUTÒNOM - Nivell 2: Dur a terme les tasques encomanades a partir de les orientacions bàsiques donades pel professorat, decidint el temps que cal emprar per a cada tasca, incloent-hi aportacions personals i ampliant les fonts d'informació indicades.
4. TERCERA LLENGUA: Conèixer una tercera llengua, que serà preferentment l'anglès, amb un nivell adequat de forma oral i per escrit i amb consonància amb les necessitats que tindran les titulades i els titulats en cada ensenyament.

Metodologies docents

MD1 Classe magistral o conferència (EXP)
MD2 Resolució de problemes i estudi de casos (RP)
MD3 Treballs pràctics en laboratori o taller (TP)
MD5 Projecte, activitat o treball d'abast reduït (PR)
MD7 Activitats d'avaluació (EV)

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

330524 - FLU - Fluidodinàmica

Els objectius d'aprenentatge de l'assignatura són:

- 1.- L'aplicació dels principis de la Mecànica de Fluids per a l'estudi i solució de problemes reals dins de l'àmbit de l'enginyeria de l'automoció, com ho són l'aerodinàmica així com les màquines i sistemes hidràulics que incorporen els vehicles automòbils.
- 2.- Utilitzar els fonaments de la Mecànica de Fluids en el disseny i optimització de vehicles automòbils.
- 3.- Resolució de problemes complexos aerodinàmics mitjançant metodologies CFD.

Hores totals de dedicació de l'estudiantat

Dedicació total: 150h	Hores grup gran:	30h	20.00%
	Hores grup mitjà:	0h	0.00%
	Hores grup petit:	30h	20.00%
	Hores activitats dirigides:	0h	0.00%
	Hores aprenentatge autònom:	90h	60.00%

330524 - FLU - Fluidodinàmica

Continguts

Títol del contingut 1: Flux Extern. Principis d'Aerodinàmica.

Dedicació: 30h

Grup gran/Teoria: 4h
Grup petit/Laboratori: 8h
Aprentatge autònom: 18h

Descripció:

Fonaments de flux extern al voltant d'un cos. Principis d'Aerodinàmica.

Activitats vinculades:

Treball específic sobre els continguts (Activitat 1)
Avaluació individual (Activitat 5)

Objectius específics:

Conèixer la teoria de Prandtl de la Capa Límit.
Conèixer la resistència sobre placa plana llisa i rugosa.
Conèixer les forces aerodinàmiques sobre un cos, la sustentació i la resistència de forma.
Conèixer els fenòmens associats al flux extern sobre un cos, com els vòrtex de Von Kármán, les vibracions i el soroll aerodinàmic.

Títol del contingut 2: Aerodinàmica aplicada a l'automoció.

Dedicació: 45h

Grup gran/Teoria: 6h
Grup petit/Laboratori: 12h
Aprentatge autònom: 27h

Descripció:

Aplicació dels principis de l'Aerodinàmica en el disseny i l'optimització en l'àmbit de l'automoció.

Activitats vinculades:

Treball específic sobre els continguts (Activitat 2)
Avaluació individual (Activitat 5)

Objectius específics:

Conèixer les forces aerodinàmiques sobre un vehicle, Drag i Downforce.
Elaboració dels Aero-maps.
Conèixer els elements aerodinàmics d'un vehicle.
Conèixer el sistema aero post rig.

330524 - FLU - Fluidodinàmica

Títol del contingut 3: Màquines hidràuliques.	Dedicació: 45h Grup gran/Teoria: 6h Grup petit/Laboratori: 12h Aprentatge autònom: 27h
Descripció: Estudi de les màquines hidràuliques aplicades en l'àmbit de l'enginyeria de l'automoció. Activitats vinculades: Treball específic sobre els continguts (Activitat 3) Avaluació individual (Activitat 5) Objectius específics: Conèixer els diferents tipus de màquines hidràuliques: volumètriques i fluidodinàmiques, tant les generadores com les motores. Conèixer les lleis d'Euler per les turbomàquines hidràuliques. Conèixer les lleis de semblança per turbomàquines hidràuliques. Conèixer el fenomen de la cavitació així com els fenòmens transitoris en màquines hidràuliques com el cop d'ariet. Disseny i càlcul de bombes, turbines i ventiladors.	
Títol del contingut 4: Sistemes fluidodinàmics.	Dedicació: 30h Grup gran/Teoria: 4h Grup petit/Laboratori: 8h Aprentatge autònom: 18h
Descripció: Sistemes fluidodinàmics de transmissió i control de potència. Activitats vinculades: Treball específic sobre els continguts (Activitat 4) Avaluació individual (Activitat 5) Objectius específics: Conèixer els elements que componen els sistemes pneumàtics i oleohidràulics. Conèixer les aplicacions dels sistemes pneumàtics i oleohidràulics en l'àmbit de l'enginyeria de l'automoció. Disseny de circuits pneumàtics i oleohidràulics i els seus sistemes de control.	

330524 - FLU - Fluidodinàmica

Planificació d'activitats

Títol de l'activitat 1: Simulació 2D mitjançant CFD	Dedicació: 6h Grup petit/Laboratori: 2h Aprentatge autònom: 4h
Descripció: Construcció d'un model CFD per estudiar el comportament aerodinàmic de cossos 2D. Estudi de les línies de corrent i càlcul dels coeficients de resistència i sustentació. Material de suport: Software FLOW3D. Documentació del campus digital ATENEA i bibliografia. Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació: 10 % de la nota d'avaluació continua Objectius específics: Introducció a la simulació mitjançant CFD. Construcció del model, elecció del mallat, establiment de les condicions de contorn, variables de control del solver, anàlisi i validació dels resultats.	
Títol de l'activitat 2: Simulació 3D d'un vehicle mitjançant CFD	Dedicació: 18h Grup petit/Laboratori: 6h Aprentatge autònom: 12h
Descripció: Construcció d'un model CFD per estudiar el comportament aerodinàmic d'un vehicle automòbil en 3D. Estudi de les línies de corrent, dels vòrtex, càlcul dels coeficients de resistència i sustentació i propostes de millora. Material de suport: Software FLOW3D. Documentació del campus digital ATENEA i bibliografia. Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació: 30 % de la nota d'avaluació continua. Objectius específics: Desenvolupar el pre-procés, el solver i el post-procés d'una simulació CFD d'un vehicle en 3D. Construcció del model, elecció del mallat, establiment de les condicions de contorn, variables de control del solver, anàlisi i validació dels resultats. Elaboració de propostes de millora.	
Títol de l'activitat 3: Disseny de la unitat d'impulsió per a un sistema de refrigeració d'un motor tèrmic	Dedicació: 6h Grup petit/Laboratori: 2h Aprentatge autònom: 4h
Descripció: Dissenyar una unitat d'impulsió per a un sistema de refrigeració d'un motor tèrmic. Material de suport: Software FLOW3D. Documentació del campus digital ATENEA i bibliografia.	

330524 - FLU - Fluidodinàmica

Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació:
10 % de la nota d'avaluació continua.

Objectius específics:

Aplicar les lleis fonamentals de les màquines fluidodinàmiques i les tècniques de simulació mitjançant CFD en el disseny d'una unitat d'impulsió de fluid refrigerant per a un motor tèrmic.

Títol de l'activitat 4: Sistemes pneumàtics i oleohidràulics

Dedicació: 6h
Grup petit/Laboratori: 2h
Aprentatge autònom: 4h

Descripció:

Disseny d'un sistema de transmissió i control de potència pneumàtic i/o oleohidràulic.

Material de suport:

Material de laboratori.
Documentació del campus digital ATENEA i bibliografia.

Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació:
10 % de la nota d'avaluació continua.

Objectius específics:

Familiaritzar-se amb la tecnologia pneumàtica i oleohidràulica.
Dissenyar un sistema de transmissió i control de potència pneumàtic i/o oleohidràulic, elecció dels seus components i muntatge del sistema en el laboratori.

Títol de l'activitat 5: Sistemes pneumàtics i oleohidràulics

Dedicació: 2h
Grup petit/Laboratori: 2h

Descripció:

Realització d'una prova individual escrita sobre els continguts del curs.

Material de suport:

Formulari i calculadora científica.

Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació:
40 % de la nota d'avaluació continua.

Objectius específics:

Desenvolupar tècniques i estratègies de raonament per l'anàlisi.

Sistema de qualificació

Activitat 1: 10 % de la nota
Activitat 2: 30 % de la nota
Activitat 3: 10 % de la nota
Activitat 4: 10 % de la nota
Activitat 5: 40 % de la nota

330524 - FLU - Fluidodinàmica

Normes de realització de les activitats

És necessari haver realitzat totes les activitats per aprovar l'assignatura.

Bibliografia

Bàsica:

Katz, Joseph. Race car aerodynamics: designing for speed. Revised 2nd ed. Cambridge: Bentley, 2006. ISBN 9780837601427.

Sánchez Domínguez, Urbano. Máquinas hidráulicas. San Vicente (Alicante): Club Universitario, 2012. ISBN 9788415613008.

Creus Solé, Antonio. Neumática e hidráulica. 2ª ed. Barcelona: Marcombo, 2011. ISBN 9788426716774.

Anderson, John David. Fundamentals of aerodynamics. 6th ed. New York: McGraw-Hill Education, 2017. ISBN 9781259129919.

Complementària:

Wendt, John F., ed. Computational fluid dynamics: an introduction [en línia]. Berlin: Springer, 2009 [Consulta: 23/01/2019]. Disponible a: <<http://dx.doi.org/10.1007/978-3-540-85056-4>>. ISBN 9783540850557.

Aragón González, Gerardo; Canales Palma, Aurelio; León Galicia, Alejandro. Introducción a la potencia fluida: neumática e hidráulica para ingenieros. Barcelona: Reverté, 2014. ISBN 9788429148039.

Altres recursos:

Recursos disponibles en el campus digital ATENEA